

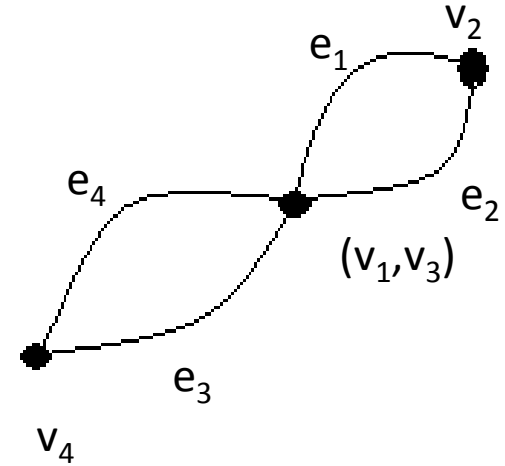
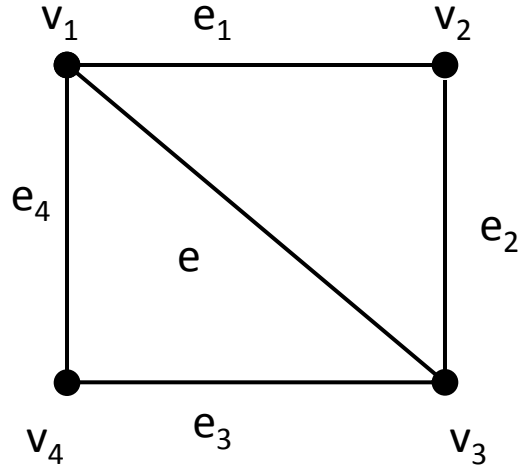
BİLGİSAYAR BİLİMLERİNDE GÜNCEL KONULAR II

Hafta 4_Ders2

Contraction (Büzölme) işlemi:

Bir G grafının herhangi bir $e=(u,v)$ ayırıtına büzölme işlemi uygulamak, bu ayrıtı graftan silmek ve ayrıtın uç noktalarını üst üste gelecek şekilde çakıştırmaktır. Yeni oluşan graf $G.e$ simgesi ile gösterilir.

Örnek:

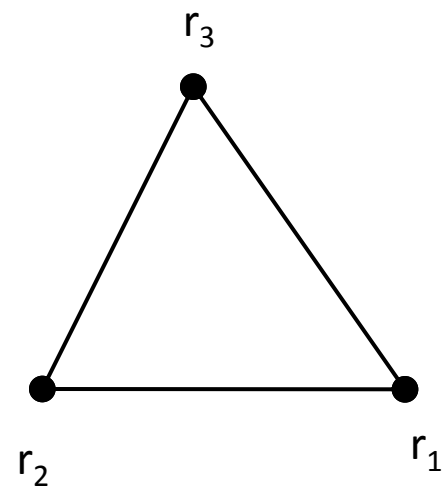
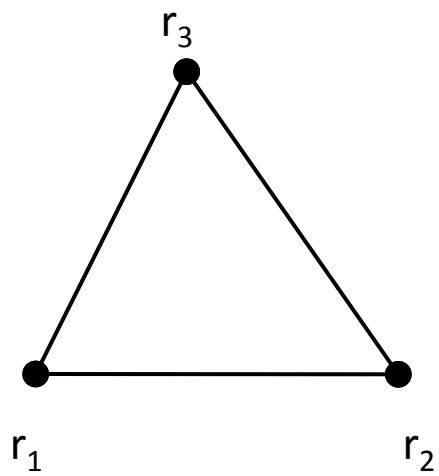
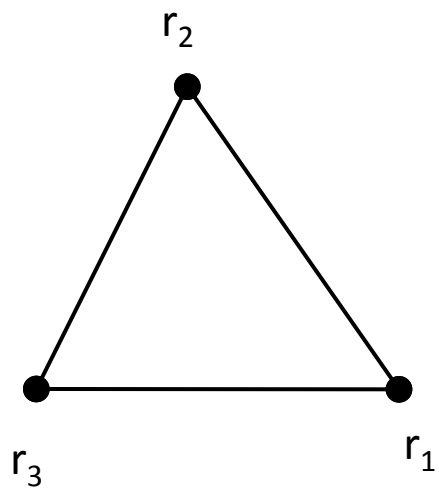
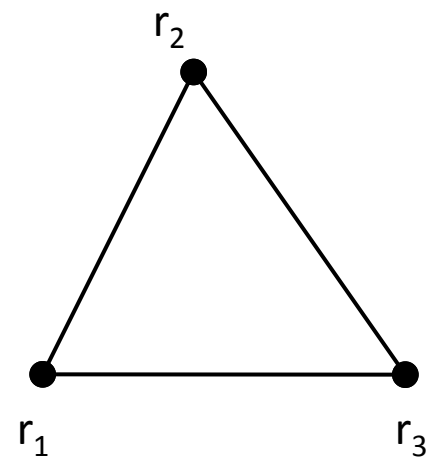
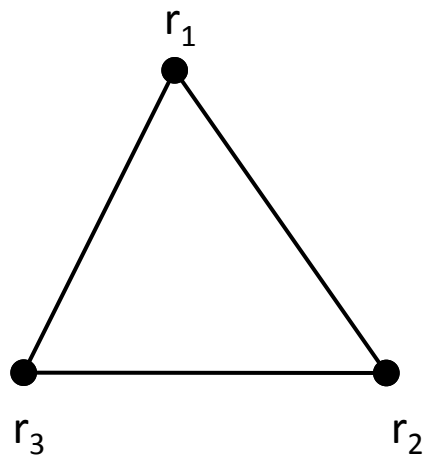
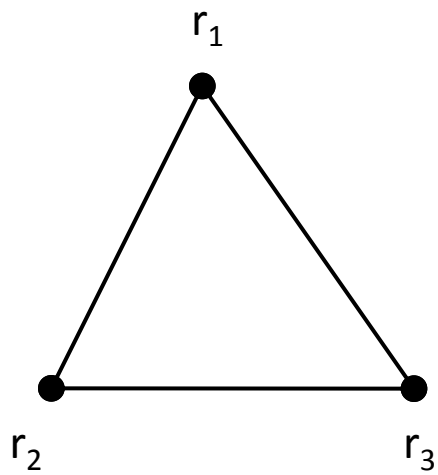

e ayrıtının büzülmesi ile
elde edilen graf $G.e$

Kromatik polinomlar:

Bir G grafının, birbirinden ayrık k -boyamalarının sayısı $\Pi_k(G)$ ile gösterilir. $\Pi_k(G) > 0$ olması için gerek ve yeter koşul G grafının k -boyanabilir olmasıdır.

Örneğin, K_3 tam grafının, 6 tane birbirinden ayrık 3-boyaması vardır.

K_3 grafının birbirinden ayrık boyamaları

- G , p tepeli boş bir graf (hiç ayrıta sahip olmayan graf) ise her bir tepe k tane rengin her birinden bağımsız olarak boyanabilir. Bu durumda $\Pi_k(G)=k^p$ dir.
- G , p -tepelili bir tam graf olsun. 1. tepenin rengi için k seçim, 2. tepenin rengi için $(k-1)$ seçim ve 3. tepenin rengi için $(k-2)$ seçim yapılabilir. Bu şekilde devam ederek

$$\Pi_k(G)=k(k-1)(k-2)\dots(k-p+1) \text{ dir.}$$

- Örneğin, K_3 tam grafı için

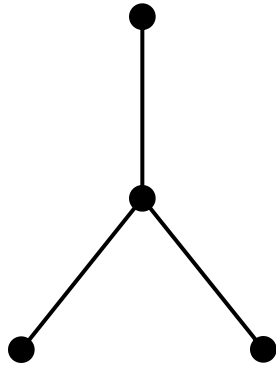
$$\Pi_k(K_3)=k(k-1)(k-2)=3(3-1)(3-2)=3.2.1=6$$

olup, gerçekten K_3 tam grafının 6 boyaması vardır.

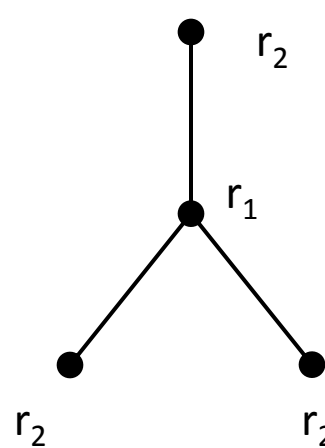
- Bir G grafının kromatik polinomunu bulurken, boş grafın yada tam grafların kromatik polinomlarını kullanırız.

Teorem: G bir graf olsun. G nin herhangi bir e -ayrıtı için $\Pi_k(G) = \Pi_k(G-e) - \Pi_k(G.e)$

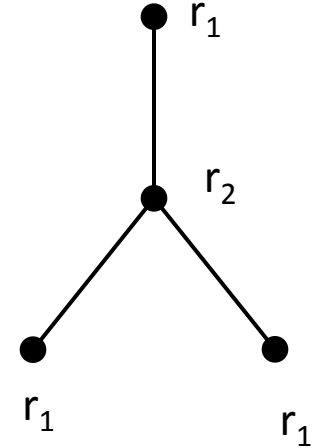
Örnek: $K_{1,3}$ grafının kromatik polinomunu bulunuz.

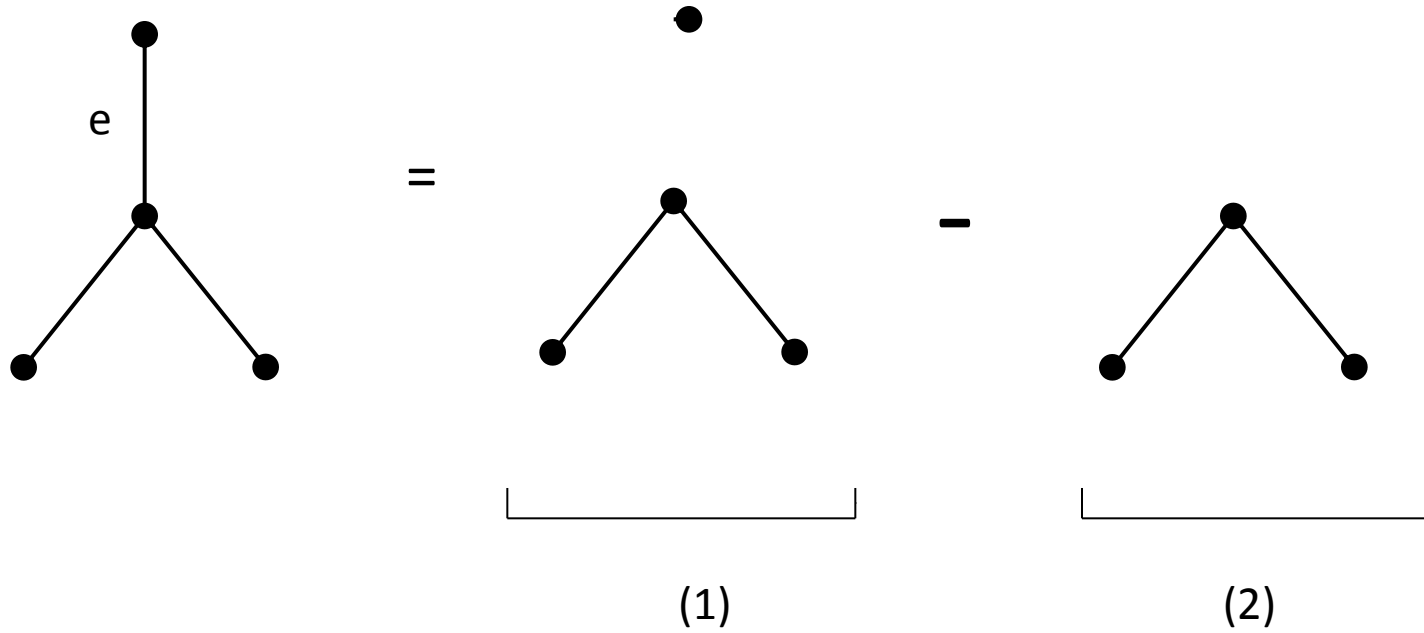
$K_{1,3}$ yıldız graf

(1)

(2)

$$\begin{array}{c}
 \begin{array}{c}
 \text{(3)} \\
 \hline
 \begin{array}{c}
 \bullet \\
 \diagup \\
 \bullet \quad \bullet
 \end{array}
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{c}
 \text{(4)} \\
 \hline
 \begin{array}{c}
 \bullet \\
 \diagup \\
 \bullet \quad \bullet
 \end{array}
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{c}
 \text{(1)} \\
 \hline
 \begin{array}{c}
 \bullet \\
 \diagup \\
 \bullet \quad \bullet
 \end{array}
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{c}
 \text{(2)} \\
 \hline
 \begin{array}{c}
 \bullet \\
 \diagup \\
 \bullet \quad \bullet
 \end{array}
 \end{array}
 \end{array}
 \begin{array}{c}
 \left. \begin{array}{c}
 \left(\begin{array}{c}
 \bullet \\
 \diagup \\
 \bullet \quad \bullet
 \end{array} \right) - \left(\begin{array}{c}
 \bullet \\
 \diagup \\
 \bullet \quad \bullet
 \end{array} \right)
 \end{array} \right)
 \end{array}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{c}
 \begin{array}{c} \text{(3)} \\ \hline \end{array} \\
 \begin{array}{c} \text{(4)} \\ \hline \end{array} \\
 = \left(\begin{array}{cc} \bullet & \bullet \\ \bullet & - \bullet \\ \bullet & \bullet \end{array} \right) - \left(\begin{array}{cc} \bullet & \\ \bullet & - \bullet \\ \bullet & \bullet \end{array} \right) - \left(\begin{array}{cc} & \\ \bullet & - \bullet \\ \bullet & \bullet \end{array} \right) + \left(\begin{array}{cc} & \\ & \bullet - \\ \bullet & \bullet \end{array} \right) \\
 \hline \begin{array}{c} \text{(1)} \end{array} \qquad \hline \begin{array}{c} \text{(2)} \end{array}
 \end{array}$$

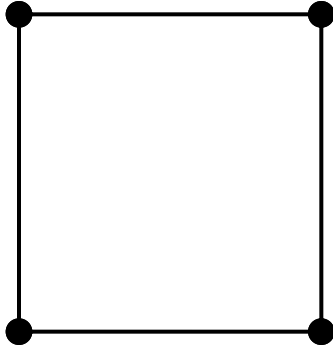
$$= \left(\begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \\ \bullet \end{array} \right) - 3 \left(\begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \end{array} \right) + 3 \left(\begin{array}{c} \bullet \end{array} \right) - 1 \left(\begin{array}{c} \bullet \end{array} \right)$$

$$= k^4 - 3k^3 + 3k^2 - k$$

$$= k(k^3 - 3k^2 + 3k - 1) = k(k-1)^3 \Rightarrow \Pi_k(K_{1,3}) = k(k-1)^3$$

Gerçekten, polinomda $k=2$ alınırsa, bu grafın 2 tane farklı boyaması olduğu görülür.

Örnek: C_4 grafının kromatik polinomunu bulalım.

Burada,

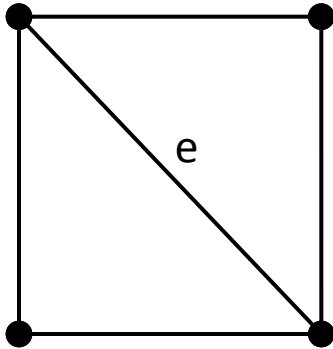
$$\Pi_k(G) = \Pi_k(G-e) - \Pi_k(G.e)$$

formülünü,

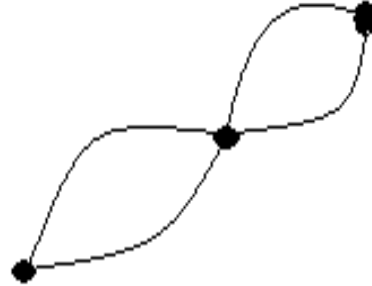
$$\Pi_k(G-e) = \Pi_k(G) + \Pi_k(G.e)$$

şeklinde düşünerek kromatik polinomu buluruz. Sonuçta, elde ettiğimiz tam grafların kromatik polinomlarını kullanarak, C_4 grafının kromatik polinomunu buluruz..

=

+

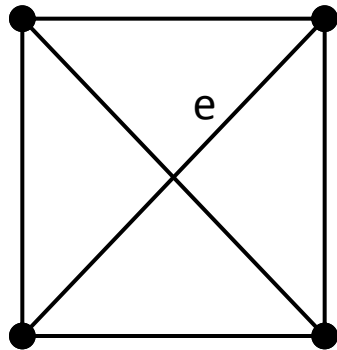
Diyelim e yi sildik

Büzülmüş hali

(1)

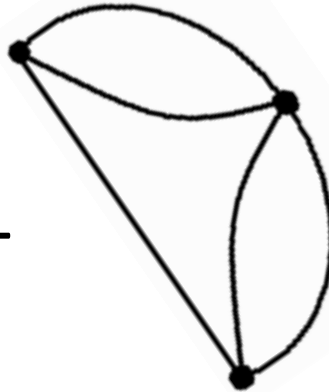
(2)

=

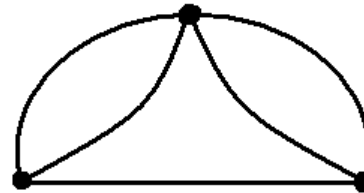

Bir ayrıt daha
ekledik

+

+

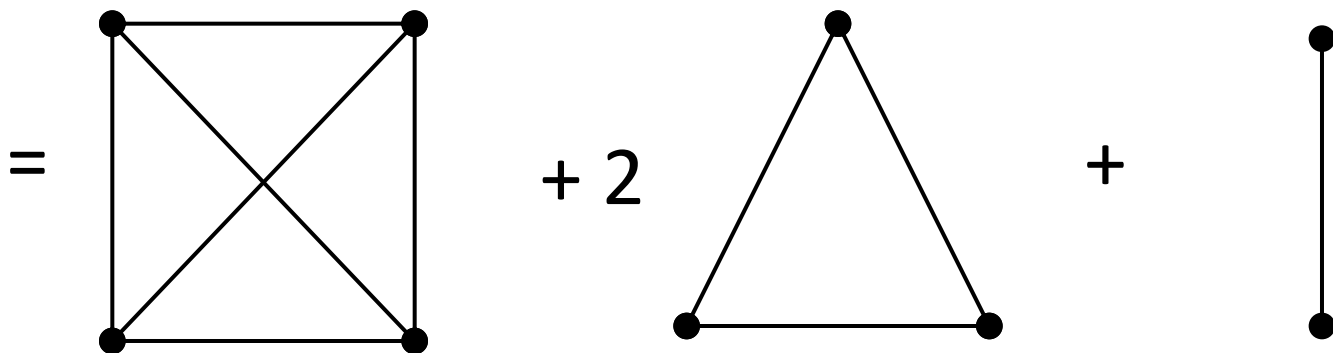

K_3

+

K_2

$$=k(k-1)(k-2)(k-3)+2k(k-1)(k-2)+k(k-1)$$

$$=k(k-1)(k^2-3k+3)$$

$$\Pi_k(C_4)=k(k-1)(k^2-3k+3)$$

$$=2(2-1)(4-6+3)=2.1.1=2$$

KAYNAKLAR

- [1] Chartrand, G.-Lesniak, L., (1986) : *Graphs and Digraphs*, Wadsworth & Brooks, California
- [2] West D.B. (2001) : *Introduction to Graph Theory*, Prentice Hall, USA.
- [3] Graf Teoriye Giriş, Şerife Büyükköse ve Gülistan Kaya Gök, Nobel Yayıncılık
- [4] Discrete Mathematical Structures for Computer Science, Ronald E. Prather, Houghton Mifflin Company, (1976).
- [5] Christofides, N., 1986. Graph Theory an Algorithmic Approach, Academic Press, London